

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 154*

“Για την προώθηση της συλλογικής διαπραγμάτευσης”

Η Γενική Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, που συγκλήθηκε στη Γενεύη από το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας και συνήλθε εκεί στις 3 Ιουνίου 1981, στην εξηκοστή έβδομη (67η) σύνοδό της,

Αφού επαναβεβαίωσε τη διάταξη της Διακήρυξης της Φιλαδέλφειας, η οποία αναγνωρίζει “την επίσημη υποχρέωση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας να βοηθάει στην εφαρμογή, μεταξύ των διαφόρων εθνών του κόσμου, προγραμμάτων που μπορούν να πετύχουν ... την αποτελεσματική αναγνώριση του δικαιώματος της συλλογικής διαπραγμάτευσης”, και αφού σημείωσε ότι η αρχή αυτή “μπορεί να εφαρμοστεί πλήρως σ’ όλους τους λαούς του κόσμου”,

Αφού έλαβε υπόψη την κεφαλαιώδη σπουδαιότητα των διεθνών κανόνων που περιέχονται στη σύμβαση του 1948 για τη συνδικαλιστική ελευθερία και την προστασία του συνδικαλιστικού δικαιώματος, τη σύμβαση του 1949 για το δικαίωμα της οργάνωσης και συλλογικής διαπραγμάτευσης, τη σύσταση του 1951 για τις συλλογικές συμβάσεις, τη σύσταση του 1951 για την εκούσια συμφιλίωση και διαιτησία, τη σύμβαση και σύσταση του 1978 για τις σχέσεις εργασίας στη δημόσια διοίκηση, καθώς και τη σύμβαση και σύσταση του 1978 για τη διοίκηση της εργασίας,

Αφού έκρινε ότι είναι επιθυμητό να καταβληθούν μεγαλύτερες προσπάθειες για την υλοποίηση των σκοπών των διεθνών αυτών κανόνων και ιδιαίτερα των γενικών αρχών που περιέχονται στο άρθρο 4 της σύμβασης του 1949 για το δικαίωμα οργάνωσης και συλλογικής διαπραγμάτευσης και στην παράγραφο 1 της σύστασης του 1951 για τις συλλογικές συμβάσεις,

Αφού έκρινε, κατά συνέπεια, ότι οι κανόνες αυτοί πρέπει να συμπληρωθούν με κατάλληλα μέτρα βασισμένα στις αρχές τους με σκοπό την προώθηση της ελεύθερης και εκούσιας συλλογικής διαπραγμάτευσης,

Αφού αποφάσισε να αποδεχτεί διάφορες προτάσεις σχετικές με την προώθηση της συλλογικής διαπραγμάτευσης, ζήτημα που αποτελεί το τέταρτο θέμα της ημερήσιας διάταξης της συνόδου,

Αφού αποφάσισε ότι οι προτάσεις αυτές θα πρέπει να λάβουν τη μορφή διεθνούς σύμβασης,

Αποδέχεται σήμερα, 19 Ιουνίου 1981, την παρακάτω σύμβαση που θα αναφέρεται ως Σύμβαση για τη συλλογική διαπραγμάτευση, 1981.

* Η Διεθνής Σύμβαση Εργασίας 154 κυρώθηκε από την Ελλάδα με το Ν.Δ.2403/96 (ΦΕΚ 99/Α/4-6-96) και παρατίθεται με τη γλωσσική μορφή που έχει στον κυρωτικό νόμο.

*ΜΕΡΟΣ Ι.
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ
Άρθρο 1.*

1. Η σύμβαση αυτή εφαρμόζεται σ' όλους τους κλάδους της οικονομικής δραστηριότητας.
2. Το μέτρο στο οποίο οι εγγυήσεις που προβλέπονται από τη Σύμβαση αυτή εφαρμόζονται στις ένοπλες δυνάμεις και την αστυνομία μπορεί να καθοριστεί από την εθνική νομοθεσία ή πρακτική.
3. Όσον αφορά στη δημόσια διοίκηση, οι ειδικοί τρόποι εφαρμογής της Σύμβασης αυτής μπορούν να καθοριστούν από την εθνική νομοθεσία ή πρακτική.

Άρθρο 2.

Για τους σκοπούς αυτής της Σύμβασης, ο όρος "συλλογική διαπραγμάτευση" εφαρμόζεται σ' όλες τις διαπραγματεύσεις που γίνονται ανάμεσα σ' έναν εργοδότη, μια εργοδοτική ομάδα ή μία ή περισσότερες εργοδοτικές οργανώσεις, από τη μία πλευρά, και σε μία ή περισσότερες εργατικές οργανώσεις από την άλλη, με σκοπό :

- α) να καθοριστούν οι όροι εργασίας και απασχόλησης και /ή
- β) να ρυθμιστούν οι σχέσεις ανάμεσα στους εργοδότες και τους εργαζομένους και/ή
- γ) να ρυθμιστούν οι σχέσεις ανάμεσα στους εργοδότες ή τις οργανώσεις τους και σε μια ή περισσότερες οργανώσεις των εργαζομένων.

Άρθρο 3.

1. Εφόσον ο νόμος ή η εθνική πρακτική αναγνωρίζουν την ύπαρξη των αντιπροσώπων των εργαζομένων, όπως αυτοί καθορίζονται στο άρθρο 3, παράγραφο β' της σύμβασης του 1971 για τους αντιπροσώπους των εργαζομένων, ο νόμος ή η εθνική πρακτική μπορούν να καθορίσουν σε ποιο μέτρο ο όρος "συλλογική διαπραγμάτευση" θα πρέπει να περιλαμβάνει επίσης, για τους σκοπούς αυτής της Σύμβασης, τις διαπραγματεύσεις με τους αντιπροσώπους αυτούς.
2. Εφόσον, κατ' εφαρμογή της παραπάνω παραγράφου 1, ο όρος "συλλογική διαπραγμάτευση" περιλαμβάνει επίσης και τις διαπραγματεύσεις με τους αντιπροσώπους των εργαζομένων, θα πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα, κάθε φορά που υπάρχει λόγος, για να εξασφαλίζεται ότι η παρουσία των αντιπροσώπων αυτών δεν μπορεί να αποδυναμώσει τη θέση των ενδιαφερόμενων εργατικών οργανώσεων.

*ΜΕΡΟΣ ΙΙ.
ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
Άρθρο 4.*

Εφόσον η εφαρμογή αυτής της Σύμβασης δεν διασφαλίζεται με συλλογικές συμβάσεις, διαιτητικές αποφάσεις ή κάθε άλλο τρόπο σύμφωνο με την εθνική πρακτική, πρέπει να διασφαλίζεται με την εθνική νομοθεσία.

ΜΕΡΟΣ III.

ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ

Άρθρο 5.

1. Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα που να συμβιβάζονται με τις εθνικές συνθήκες με σκοπό την προώθηση της συλλογικής διαπραγμάτευσης.
2. Τα μέτρα που αναφέρονται στην παραπάνω παράγραφο 1 θα πρέπει να έχουν τους παρακάτω σκοπούς :
 - α) να είναι δυνατή η συλλογική διαπραγμάτευση για όλους τους εργοδότες και όλες τις κατηγορίες των εργαζομένων στους κλάδους δραστηριότητας που καλύπτονται από τη Σύμβαση αυτή,
 - β) να επεκτείνεται προσδευτικά η συλλογική διαπραγμάτευση σ' όλα τα θέματα που καλύπτονται από τα εδάφια α', β' και γ' του άρθρου 2 αυτής της Σύμβασης,
 - γ) να ενθαρρύνεται η ανάπτυξη διαδικαστικών κανόνων που θα συμφωνούνται μεταξύ των εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων,
 - δ) να μην εμποδίζεται η συλλογική διαπραγμάτευση εξαιτίας της ανυπαρξίας κανόνων για τον τρόπο διεξαγωγής της ή εξαιτίας της ανεπάρκειας ή του ακατάλληλου χαρακτήρα των κανόνων αυτών,
 - ε) να θεσπίζονται τα όργανα και οι διαδικασίες ρύθμισης των εργατικών διαφορών με τέτοιο τρόπο ώστε να συμβάλλουν στην προώθηση της συλλογικής διαπραγμάτευσης.

Άρθρο 6.

Οι διατάξεις της Σύμβασης αυτής δεν παρεμποδίζουν τη λειτουργία συστημάτων επαγγελματικών σχέσεων στα οποία η συλλογική διαπραγμάτευση λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο μηχανισμών ή θεσμών συμφιλίωσης και/ή διαιτησίας στους οποίους μετέχουν εκούσια τα μέρη της συλλογικής διαπραγμάτευσης.

Άρθρο 7.

Τα μέτρα που λαμβάνονται από τις δημόσιες αρχές για την ενθάρρυνση και προώθηση της ανάπτυξης της συλλογικής διαπραγμάτευσης θα αποτελούν αντικείμενο προηγούμενων συνεννοήσεων και, κάθε φορά που αυτό είναι δυνατό, συμφωνιών μεταξύ των δημοσίων αρχών και των οργανώσεων των εργοδοτών και εργαζομένων.

Άρθρο 8.

Τα μέτρα που λαμβάνονται για την προώθηση της συλλογικής διαπραγμάτευσης δεν μπορούν να θεσπίζονται ή να εφαρμόζονται με τρόπο που να εμποδίζει τη συλλογική διαπραγμάτευση.

ΜΕΡΟΣ IV.

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 9.

Η Σύμβαση αυτή δεν αναθεωρεί καμιά υπάρχουσα σύμβαση ή σύσταση.

Άρθρο 10.

Οι επίσημες επικυρώσεις αυτής της Σύμβασης θα πρέπει να κοινοποιούνται στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας για καταχώριση.

Άρθρο 11.

1. Η Σύμβαση αυτή θα δεσμεύει εκείνα μόνο τα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, των οποίων την επικύρωση έχει καταχωρίσει ο Γενικός Διευθυντής.
2. Η Σύμβαση θα αρχίσει να ισχύει δώδεκα (12) μήνες μετά την καταχώριση από το Γενικό Διευθυντή των επικυρώσεων δύο Μελών.
3. Στη συνέχεια, η Σύμβαση αυτή θα αρχίσει να ισχύει για κάθε Μέλος δώδεκα (12) μήνες μετά την ημερομηνία καταχώρισης της επικύρωσής της.

Άρθρο 12.

1. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει αυτή τη Σύμβαση θα μπορεί να την καταγγείλει μετά τη λήξη περιόδου δέκα (10) ετών από την ημερομηνία της αρχικής έναρξης ισχύος της, με πράξη που θα κοινοποιείται για καταχώριση στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας. Η καταγγελία θα ισχύσει ένα (1) χρόνο μετά την ημερομηνία κατά την οποία έγινε η καταχώρισή της.
2. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει αυτή τη Σύμβαση και δεν ασκήσει το δικαίωμα καταγγελίας που προβλέπεται σ' αυτό το άρθρο, μέσα σ' ένα (1) χρόνο από τη λήξη της δεκαετίας που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο, θα δεσμεύεται για μια καινούργια δεκαετία και, στη συνέχεια θα μπορεί να καταγγείλει αυτή τη Σύμβαση στο τέλος κάθε δεκαετίας και με τους όρους που προβλέπει αυτό το άρθρο.

Άρθρο 13.

1. Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα γνωστοποιεί στα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας την καταχώριση όλων των επικυρώσεων και καταγγελιών που θα του κοινοποιούνται από τα Μέλη της Οργάνωσης.
2. Γνωστοποιώντας στα Μέλη της Οργάνωσης την καταχώριση της δεύτερης από τις επικυρώσεις που θα του έχουν κοινοποιηθεί, ο Γενικός Διευθυντής θα επισημαίνει στα Μέλη της Οργάνωσης την ημερομηνία από την οποία θα αρχίσει να ισχύει η Σύμβαση αυτή.

Άρθρο 14.

Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα κοινοποιεί στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, για καταχώριση, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, πλήρεις πληροφορίες σχετικά με όλες τις επικυρώσεις και τις πράξεις καταγγελίας που θα έχει καταχωρίσει σύμφωνα με τα προηγούμενα άρθρα.

Άρθρο 15.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, κάθε φορά που θα το κρί-

νει αναγκαίο, θα υποβάλλει στη Γενική Συνδιάσκεψη έκθεση πάνω στην εφαρμογή αυτής της Σύμβασης και θα εξετάζει αν πρέπει να εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη της Συνδιάσκεψης θέμα ολικής ή μερικής αναθεώρησής της.

Άρθρο 16.

1. Σε περίπτωση που η Συνδιάσκεψη ψηφίσει νέα σύμβαση που θα αναθεωρεί ολικά ή μερικά αυτή τη Σύμβαση και εφόσον η νέα Σύμβαση δεν ορίζει διαφορετικά :
 - α) η επικύρωση από ένα Μέλος της νέας αναθεωρητικής σύμβασης θα επιφέρει αυτοδίκαια και ανεξάρτητα από τις διατάξεις του παραπάνω άρθρου 12 την άμεση καταγγελία αυτής της Σύμβασης, με την επιφύλαξη ότι θα έχει τεθεί σε ισχύ η νέα αναθεωρητική σύμβαση,
 - β) από την ημέρα που θα αρχίσει να ισχύει η νέα αναθεωρητική σύμβαση παύει η δυνατότητα για τα Μέλη να επικυρώσουν αυτή τη Σύμβαση.
2. Η Σύμβαση αυτή θα παραμείνει σε κάθε περίπτωση σε ισχύ με τη σημερινή μορφή και το περιεχόμενό της για τα Μέλη εκείνα που την έχουν επικυρώσει και δεν θα επικυρώσουν την αναθεωρητική σύμβαση.

Άρθρο 17.

Το γαλλικό και το αγγλικό κείμενο της παρούσας Συμβάσεως είναι εξίσου αυθεντικά.